

Skolenes landsforbund

Postboks 8783, Youngstorget, N-0028 OSLO

Besøksadresse: Møllergt. 20
Tlf: 23 06 13 62, Fax: 23 06 13 83
E-post: skolenes@skolenes.no
Org.nr.970 533 362
Bankgiro: 9001 06 00919

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep

0032 Oslo

Deres ref:08/01837-002 006974/08 PS 670.00

Vår ref: EH:760.2/761.2 17. oktober 2008

HØRING – FORSLAG TIL ENDRINGER I OPPLÆRINGSLOVEN OG PRIVATSKOLELOVEN

Skolenes landsforbund har fått ovennevnte til høring. Skolenes landsforbund vil gi følgende kommentar.

Kunnskapsdepartementet har i brev av 20.06.2008 sendt ut forslag til endringer i lov 17.juli 1998 nr.61 om grunnskolen og den vidaregående opplæringa (opplæringsloven) og forslag til endringer i lov 4.juli 2003 nr. 84 om private skolar med rett til statstilskot (privatskolelova) på høring. Forslagene omfatter endringer på følgende områder:

- plikt til kartlegging av minoritetsspråklige elevers ferdigheter i norsk,
- etablering av sentralt register og endringer i bestemmelsene om behandling av individdata etter opplæringsloven og privatskoleloven og
- rett til refusjon for kostnader knyttet til opplæring i helseinstitusjoner.

Forslag om å innføre plikt til kartlegging av minoritetsspråklige elevers ferdigheter i norsk

Rett til særskilt språkopplæring for minoritetsspråklige elever også i videregående opplæring er innført fra 1.august 2008. Intensjonen er at retten til særskilt språkopplæring skal være en overgangsordning til elevene har tilstrekkelige språkkunnskaper i norsk til å følge ordinær undervisning. Skolenes landsforbund støtter i den forbindelse at kommuner og fylkeskommuner pålegges en plikt til å kartlegge minoritetsspråklige elevers ferdigheter. Det er viktig at elevene får opplæring tilpasset ferdigheter og behov. Forutsetningen må være at det foreligger kvalitetssikret og relevant kartleggingsmateriell samt at det sikres reell tolkingskompetanse av resultatene.

Forslag om etablering av et sentralt register og endringer i bestemmelsene om behandling av individdata etter opplæringsloven og privatskoleloven.

Kunnskapsdepartementet skriver i sitt høringsbrev at *”høy kvalitet i grunnopplæringen kjennetegnes av i hvilken grad de ulike målene som er satt for grunnopplæringen virkelig gjøres. Grunnopplæringen har et mandat som først og fremst uttrykkes i formålsparagrafene til opplæringsloven og privatskoleloven og som er konkretisert i de enkelte lovbestemmelsene.*

For offentlig skole er mandatet videre presisert i læreplanens generelle del, prinsipper for opplæringen og læreplanene i de enkelte fagene.... Høy kvalitet i grunnopplæringen kjennetegnes bl.a. av et godt læringsutbytte hos elever, lærlinger og lære kandidater.”

Det er viktig å styrke kvalitetsutviklingen i skolen, og datainnsamling er en viktig del av dette arbeidet. I dagens opplæringslov § 14-1 gis departementet forskriftshjemmel til å pålegge de ansvarlige for opplæringsvirksomhet og de som mottar opplæring å gi opplysninger og delta i evalueringer og rapportere om forhold som er av betydning for evaluering av opplæringsvirksomheten. Skolenes landsforbund mener det ikke er behov for å utvide denne hjemmelen.

Departementet mener det er avgjørende å kunne innhente datamateriale fra grunnopplæringen på individnivå for å kunne beregne vitenskapelige funderte indikatorer for skolekvalitet. De sier videre at for å få vurdert kvaliteten i opplæringen er det nødvendig å supplere aktivitetsrapporteringen med data knyttet til enkeltpersoner. I slike tilfelle må nødvendige opplysninger defineres og innhentes i forhold til det aktuelle forskningsprogrammet som skal gjennomføres. Det vil sikre at en etterspør de data en faktisk har bruk for. En kontinuerlig dialog og kvalitetssikring om behov, vil gi datainnhenting større legitimitet. Forskningsbasert kunnskap kan like godt oppnås gjennom personanonyme opplysninger.

Høringsforslaget åpner for en omfattende innhenting og lagring av persondata i et sentralt elevregister. Dette vil kunne krenke enkeltindividets integritet. Sensitive personopplysninger er i personopplysningsloven underlagt særskilte vilkår, det er derfor svært spesielt når departementet vil åpne for dette i det sentrale registeret. Håndtering av en reservasjonsrett kan bli både byråkratisk og dermed lite reell. Å etablere et sentralt register og innføre nye regler for individdata har flere kompliserte aspekter ved seg, bl.a. juridisk og politisk.

Alle er enig om at vi skal ha kvalitet i skolen. Kvalitet er imidlertid et begrep som kan tolkes og blir tolket av ulike samfunnsaktører med ulik målsetting. Trenden i dette forslaget er at kvalitet defineres i forhold til det som kan kvantifiseres. Det er en vekt på det instrumentelle, det enkle målbare. Jo mer data av denne type som ligger inne i et sentralt register jo enklere blir det å fokusere på de data en kan koble sammen og få ut. Å "bli gagnlege og sjølstendige menneske i heim og samfunn" må være noe mer enn "output" fra ulike målinger. Skolenes landsforbund tar avstand fra en skolepolitikk basert på indikatorer, statistikk og krav til resultatstyring.

Forslag til rett til refusjon for kostnader knyttet til opplæring i helseinstitusjoner

Vi har ingen merknader til dette forslaget.

Med hilsen
Skolenes landsforbund

Else Hostvedt
Nestleder